

Порівняно новим напрямком сучасного внутрішнього аудиту є управлінський аудит, в рамках якого вивчаються управлінські технології за такими аспектами як : стратегічне планування; оперативне планування; системи структурування та організації робіт; системи управління персоналом; системи контролю ефективності управлінських робіт.

Сучасний внутрішній аудит здатний на основі високого професіоналізму і сукупності притаманних саме йому прийомів перевіряти та оцінювати конкретну проблемну ситуацію, визначати її майбутній розвиток і виробляти відповідні управлінські рекомендації. Органи управління підприємством використовують послуги внутрішніх аудиторів в якості додаткового ресурсу, що дає їм змогу реалізувати функції з управління підприємством [4].

Основними напрямками внутрішнього аудиту в сучасних умовах рекомендуємо розглядати такі як : оцінка ефективності діючої системи управління ризиками підприємства; оцінка ефективності системи внутрішнього контролю; оцінка корпоративного управління; консультування керівництва щодо удосконалення бізнес-процесів і реалізації прийнятої стратегії бізнесу.

Список використаних джерел:

- 1.Редько О. Ю., Рижакова О. Б., Редько К. О. Аудит та безпека бізнесу : практ. посіб. К. : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2007. 177с.
- 2.Каменська Т. Основні напрями діяльності внутрішнього аудиту в системі управління. Бухгалтерський облік і аудит. 2010. №7. С.40-43.
- 3.Андреев В.Д. Внутренний аудит: учеб. пособ. М.: Финансы и статистика, 2003. 464с.
4. Каменська Т. Ризик-орієнтований характер сучасного внутрішнього аудиту. Бухгалтерський облік і аудит. 2010. №6. С.49-53.

Романів С.Р.

кандидат економічних наук, доцент

Корильчук Т.Б.

здобувач другого (магістерського) рівня

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

СУТЬ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Значні зміни в економіці України обумовили потребу модернізації вітчизняної системи фінансово-економічного контролю, її адаптації до ринкового середовища. Однією з особливостей незалежного контролю – аудиту є його демократичність, прозорість, конфіденційність, відповідальність за проведені перевірки.

Слід зазначити, що ділові контакти аудиторської фірми з клієнтами не обмежуються лише аудиторськими перевітками, а в межах комплексу послуг, що пропонується аудиторськими фірмами використовується багато інших можливостей (послуг). Аудиторські фірми, щоб залишитися на ринку послуг, вимушені розширювати спектр своєї діяльності і направляти зусилля на надання різного роду супутніх аудиту послуг, що пов'язані із професійною діяльністю аудиторів.

В умовах глобалізації ринку аудиторських послуг особливо важливою проблемою для аудиторських фірм та аудиторів України є вирішення питання підвищення ефективності їх діяльності. Слід зазначити, що у міжнародній практиці аудіювання аудиторські фірми займають досить вигідну позицію, оскільки приносять користь органам державного регулювання і контролю, фінансово-кредитним установам та ін. В Україні ситуація на ринку аудиторських

послуг досить складна, тому за останні роки існує ряд суттєвих проблем професійного аудиту, які потребують негайного вирішення [1, С.979].

Аудиторська діяльність включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг [2, С.145]. Під терміном «послуга» пропонуємо розуміти люб'язний вчинок на користь, допомогу іншому. Тобто аудитори повинні бути зацікавлені у тому, щоб допомогти клієнту у вирішенні проблем, що виникли у процесі його функціонування, шляхом виконання аудиторських процедур та формування висновку, який сприятиме ліквідації «вузьких місць» у роботі підприємства, недоліків у системі обліку та складання фінансової звітності.

На нашу думку, під аудиторськими послугами доцільно розуміти послуги із надання користувачам, крім проведення безпосередньо аудиту, додаткової інформації, яка може впливати на повноту та вірогідність фінансової звітності.

В даний час суть аудиторських послуг полягає у наступному:

- 1) підтвердження даних фінансової звітності;
- 2) огляд історичної фінансової інформації і перевірка системи внутрішнього контролю клієнта;
- 3) визначення ризику настання певних подій в умовах невизначеності.

Аудиторські послуги можуть бути надані будь-якому економічному суб'єкту незалежно від організаційно-правової форми та форми власності. При цьому економічні суб'єкти мають право самостійно вибирати аудитора (аудиторську фірму) для надання аудиторських послуг.

Зауважимо, що супутні аудиту послуги можна розділити на два види:

1) послуги сумісні із проведенням в економічного суб'єкта обов'язкової аудиторської перевірки (наприклад, постановка обліку, контроль ведення обліку та складання звітів, аналіз фінансово-господарської діяльності, представлення інтересів замовника перед третіми особами і т.д.);

2) послуги несумісні із проведенням в економічного суб'єкта обов'язкової аудиторської перевірки (наприклад, ведення бухгалтерського обліку, відновлення обліку, складання податкових декларацій і фінансової звітності і т.д.).

За змістом супутні послуги розподіляються на:

- послуги дії (послуги із розробки документів, перелік яких встановлюється у договорі з клієнтом, що раніше ним не створювалися за деякими причинами);
- послуги контролю (послуги із перевірки документів на предмет їх відповідності критеріям, погодженим аудиторською фірмою та з клієнтом);
- інформаційні послуги (послуги із підготовки усних і письмових консультацій з різних питань, проведення навчання, семінарів, круглих столів, розробка і видання методичних рекомендацій з організації аудиторського процесу).

У Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» зазначено, аудиторські послуги - аудит, огляд фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, виконання завдань з іншого надання впевненості та інші професійні послуги, що надаються відповідно до міжнародних стандартів аудиту [3].

До переліку інших послуг пов'язаних із професійною діяльністю аудиторів, слід включити такі: навчальне консультування, проведення професійних тренінгів, навчання облікового персоналу, розробка для замовника документів, ведення бухгалтерського обліку, відновлення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, представлення інтересів клієнта.

Слід зазначити, що у роботі аудиторської фірми (аудитора) консультації займають значну питому вагу. Досвід аудиту свідчить, що більше половини загального аудиту доводиться на консультативні послуги. При цьому процес консультування представляє собою спільну діяльність консультанта і клієнта з метою вирішення певного завдання та здійснення

бажаних змін у підприємства-замовника. Розуміння поняття «консультування» включає такі підходи:

➤ під процесом консультування розуміють надання послуг відносно змісту, процесу або структури завдання, при якій консультант сам не відповідає за виконання завдання, але допомагає тим, хто відповідає за це;

➤ розглядає консультування як особливу професійну службу, що працює за контрактом і надає послуги організаціям за допомогою спеціально навчених та кваліфікованих осіб, які допомагають організації-замовнику виконувати та вирішувати проблеми, що виникають.

Консультації в професійній аудиторській практиці включають:

1) консультування з питань обліку та фінансової звітності (наприклад, обрання облікової політики, організація бухгалтерського і податкового обліку, консолідація фінансової звітності, трансформація фінансової звітності);

2) консультації з проблем оподаткування;

3) консультації з питань застосування інформаційних технологій;

4) консультації з інших питань управління і ведення бізнесу (наприклад, правове забезпечення прийняття управлінських рішень щодо зміни форми власності; розробка системи внутрішнього аудиту; розробка внутрішніх посадових інструкцій і стандартів корпоративного управління; розробка схем документообігу, форм внутрішніх документів; проведення тренінгів і семінарів з питань обліку, оподаткування, безпеки бізнесу; управління грошовими потоками та ін.).

Організаційне і методичне забезпечення аудиту як аудиторська послуга спрямоване на: розробку та видання вказівок, рекомендацій, внутрішніх стандартів, практичних посібників для аудиторів та аудиторських фірм; проведення професійних тренінгів для практикуючих аудиторів; здійснення заходів по контролю якості наданих аудиторських послуг.

Аудиторські фірми мають право надавати консалтингові послуги. Консалтинг – це надання висококваліфікованих послуг керівникам підприємств та управлінцям з питань організації і стабілізації розвитку об'єктів функціонування на перспективу. До основних завдань аудиторської фірми при наданні консалтингу слід віднести наступні:

1) розробка діагностики з проблем функціонування клієнта;

2) підвищення кваліфікації персоналу замовника;

3) підвищення конкурентоспроможності клієнта;

4) підвищення продуктивності праці на підприємстві;

5) впровадження інформаційних технологій у діяльність замовника.

Список використаних джерел:

1. Романів, С. Р. Теоретичні засади функціонування комп'ютерного аудиту в Україні [Текст] / Романів С. Р., Михайлишин Н. П. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. - №10. – С.979-985.

2. Огійчук, М. Ф. Аудит : організація і методика : навчальний посібник [Текст] / Огійчук М. Ф., Новиков І. Т., Рагуліна І. І. - К. : Алерта, 2012.-664с.

3. Закон України «Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.